

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

**II Всеукраїнської науково-практичної конференції
молодих учених з нагоди Міжнародного дня науки та
Дня працівника сільського господарства**

**«СУЧАСНА НАУКА:
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ»**

10 листопада 2020 р.

м. Херсон

УДК 001(082)

С91

Редакційна колегія:

Відповідальна за випуск - голова Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених, ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» **М.П. Нікітенко**

За редакцією

доктора сільськогосподарських наук, професора, ,
проректора з наукової роботи та міжнародної діяльності
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» **О.В. Аверчева**

Сучасна наука: стан та перспективи розвитку у сільському господарстві:
матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених з
нагоди Дня науки, 10 листопада 2020 р. – Херсон, 2020. – 130 с.

У матеріалах конференції висвітлено науково-практичні результати та інноваційні досягнення аграрної науки за тематичними напрямками: сучасні агротехнології в рослинництві, овочівництві та садівництві; землеробство, агрохімія та ґрунтознавство; технологія виробництва та переробки продукції тваринництва; проблеми раціонального використання водних біоресурсів; розвиток економічних відносин в аграрному секторі (економіка, менеджмент, маркетинг, адміністрування, облік, аналіз, контроль, аудит, оподаткування). Результати наукового пошуку можуть бути використані для визначення пріоритетних напрямів подальших досліджень, формування нових наукових ідей. Для здобувачів вищої освіти, аспірантів, викладачів, наукових співробітників, фахівців сільськогосподарських підприємств.

© ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет», , 2020

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

- Кирилов Ю.Є.** – ректор ДВНЗ "Херсонський державний аграрний університет", д.е.н., професор, голова програмно-організаційного комітету;
- Аверчев О.В.** – проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності ДВНЗ "Херсонський державний аграрний університет", доктор с.-г. наук, професор;
- Мринський І. М.** - канд. с.-г. наук, доцент, декан агрономічного факультету ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»;
- Балабанова І. О.** - канд. с.-г. наук, доцент, декан біолого-технологічного факультету ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»;
- Бойко П. М.** - канд. с.-г. наук, доцент, декан факультету рибного господарства та природокористування ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»;
- Бабушкіна Р. О.** - канд. с.-г. наук; доцент, декан факультету архітектури та будівництва; ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»;
- Крикунова В. М.** - канд. економічних наук, доцент, декан економічного факультету; ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет».
- Сидякіна О.В.** - канд. с.-г. наук, доцент кафедри землеробства ДВНЗ "Херсонський державний аграрний університет";
- Нікітенко М.П.** - голова Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених, ДВНЗ "Херсонський державний аграрний університет".

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

СУЧАСНІ АГРОТЕХНОЛОГІЇ В РОСЛИННИЦТВІ, ОВОЧІВНИЦТВІ ТА САДІВНИЦТВІ. ЗЕМЛЕРОБСТВО, АГРОХІМІЯ ТА ҐРУНТОЗНАВСТВО

Бєлов В.О., Влащук А.М., Дробіт О.С.

Формування урожаю насіння буркуну однорічного на темно-каштанових ґрунтах півдня України **8**

Влащук О.А., Влащук А.М., Дробіт О.С.

Урожайність сортів буркуну однорічного та економічна ефективність їх вирощування **11**

Капустинська В.І., Піковський М.Й.

Мікофлора насіння кукурудзи **14**

Варда Т.В., Рудік О.Л.

Роль багаторічних злакових трав у формуванні сучасних систем землеробства та урболандшафтів **16**

Дробіт О.С., Кляуз М.А.

Вплив агротехнічних прийомів на урожайність нуту в умовах півдня України **20**

Мелешко І.О., Сидякіна О.В.

Вплив структурних показників на врожайність зерна гібридів кукурудзи різних груп стиглості **23**

Омелянова В.Ю., Жуйков О.Г.

Перспективи застосування соняшника багатоквіткового /*Helianthus multiflorous* / в озелененні та ландшафтному дизайні на півдні України **27**

Гончарський І.Л., Аверчев О.В.

Агротехнічні умови підвищення врожайності гречки в умовах агро меліоративного поля рисової сівозміни півдня України **29**

Нікітенко М.П., Аверчев О.В.	
Біологізація методів вирощування гречки в умовах півдня України	34
Батюх В.Ф., Берднікова О.Г.	
Вирощування кукурудзи в умовах Півдня України	37
Ковшакова Т.С., Аверчев О.В.	
Розробка елементів органічних технологій вирощування гороху в умовах півдня України	43
Ходос Т.А., Жуйков О.Г.	
Перспективи вирощування олійних культур родини Brassica за умов біологізації сільськогосподарського виробництва на півдні України	46
Коломієць В.В., Берднікова О.Г.	
Аналіз технології вирощування кавуна столового в умовах Південного Степу	50
Пастушенко Д., Берднікова О.Г.	
Елементи живлення ріпаку озимого в умовах Півдня України	56
Бачинський А.В., Берднікова О.Г.	
Вплив сортового складу та фону мінерального живлення на біометричні показники озимої пшениці	63
Видавський А., Берднікова О.Г.	
Підбір гібридів томатів за вирощування їх в умовах Південного Степу	68
Ковтун Д.М., Сидякіна О.В.	
Сучасні проблеми ґрунтових ресурсів України	73

СЕКЦІЯ 2

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА ТА ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА

Панкєєв С.П.	
Визначення землекористування у фермерських господарствах при виробництві яловичини	78

90 тис./га і внесенні $N_{120}P_{120}$ (відповідно 124 і 126 днів) і Арабат у варіантах 90 тис./га і $N_{90}P_{90}$ – 125 днів. На основі спостережень за ростовими процесами було встановлено, що висота рослин залежить як від біологічних особливостей гібридів, так і рівня мінерального живлення та густоти стояння рослин. Найвищими були рослини всіх гібридів кукурудзи за внесення $N_{120}P_{120}$, але при різній густоті стояння. Так, гібриди кукурудзи Скадовський і Каховський найвищими були при густоті 70 тис./га – відповідно 217 і 223 см, а гібрид Арабат при густоті 80 тис./га – 247 см.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бойко П. І. Кукурудза в інтенсивних сівозмінах / П. І. Бойко. – К.: Урожай, 1990. – 142 с.
2. Кліщенко С. В., Зозуля О.Л., Єрмакова Л.М., Івановська Р.Т. – Особливості сучасних світових технологій вирощування кукурудзи . – 2006р.
3. Лавренко Ю. О., Михайленко І. В., Коковіхін С.В., Вожегова Р. А., Писаренко П. В., Найдьонов В.Г. – Кукурудза на зрошувальних землях Півдня України – 2000р.
4. Бовсуновський О. М. Засміченість та врожайність кукурудзи при різній обробці ґрунту //Агроном. – 2008. – № 1. – С. 132–134.
5. Рудаков Ю. М. Урожайність кукурудзи на зерно в залежності від попередника, обробітку ґрунту та добрив у Північному Степу України. //Вісник Дніпропетр. держ. аграрн. ун. – 2003. – № 2. – С. 46–48

КОВШАКОВА Т.С.

*здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії
третього року денної форми навчання
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»*

АВЕРЧЕВ О.В.

*д.с.-г.н., професор, , науковий керівник
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»*

РОЗРОБКА ЕЛЕМЕНТІВ ОРГАНІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОЩУВАННЯ ГОРОХУ В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ

Вступ. Зернобобові культури за всю історію людства посідали чільне місце в аграрному секторі виробництва, але в останній час вони стали займати менші площі

та забезпечувати недостатню кількість продукції для потреб населення. Попит на такі культури, як горох, кормові боби й інші (для продовольчих і кормових цілей) не повністю задовольняється за рахунок власного виробництва у багатьох країнах світу.

Виникла потреба розробити елементи ресурсозберігаючої технології його виробництва із застосуванням невисоких доз добрив синтетичного походження шляхом стимуляції дії азотфіксуючих бульбочкових бактерій, що є симбіонтами гороху, з допомогою бактеріальних і мікродобрив, які значно дешевші за мінеральні добрива, мало витратні при внесенні, не шкодять довкіллю та завдяки мікродозам є абсолютно безпечними для людей[9]. Крім збільшення врожайності, такі агрозаходи сприяють підвищенню якості продукції та родючості ґрунту завдяки накопиченню більшої кількості в ньому біологічно чистого азоту після збирання гороху, порівняно з існуючими технологіями [4, 5].

Основна частина. Метою проведення досліджень було встановити вплив біостимуляторів та мікроелементів на продуктивність різних сортів гороху в умовах Південного Степу України.

Протягом 2019 - 2020 років польові та лабораторні дослідження продовжувалися на дослідному полі ДВНЗ «ХДАУ» та лабораторіях університету. Схема досліді включала в себе такі варіанти:

Фактор А – сорти гороху

1. Оплот.
2. Світ.
3. Модус.

Фактор В – обробіток посівів стимуляторами:

1. Вода – контроль
2. Біогель
3. Хелафіт
4. Бор + Молібден

Фактор С – густина посівів:

1. 900 тис./га

2. 1200 тис./га
3. 1500 тис./га.

Полеві дослідження 2019-2020 років вказують на високу ефективність застосування біостимуляторів «Біогель» та «Хелафіт» при вирощуванні різних сортів гороху.

В сприятливому по зволоженню 2019 році, коли в період вегетації гороху випало понад 70 мм опадів, максимальний урожай – 3,64 т/га отримали у сорта Оплот при густоті посівів 1,2 млн./га, і застосуванні препарату «Біогель», а в посушливому 2020 році при випаданні 33 мм опадів за час вирощування гороху урожай становив 2,75т/га. Урожайність інших досліджуваних сортів – Модус та Світ була на кращих варіантах на 8 – 14 % меншою.

Урожайність на контрольних варіантах, які оброблялися водою, порівняно з кращими варіантами була на 18 – 24% меншою.

З допомогою супутних спостережень, вимірювань та аналізів нами було встановлено, що прибавка врожаю гороху відбувалась за рахунок таких основних показників: збільшення маси листя та площі асиміляційної поверхні і маси кореневої системи, що впливало на репродуктивні органи рослин. За рахунок цього збільшувалось кількість квіток та бобів на одній рослині на 7 – 12 %, кількість насінин в бобі на 6 – 9 %; маса 1000 насінин зростала на 12 – 14 %. При проведенні мікроскопічних лабораторних досліджень листків та вусів гороху було виявлено, що на кращих варіантах кількість хлоропластів в клітинах асиміляційної паренхіми зростає на 11 – 17% порівняно з контролем.

Висновки. Таким чином, сьогодні органічна технологія вирощування та окремі аспекти біологізації наявної традиційної технології вирощування гороху є альтернативою для отримання сталих, економічно-доцільних врожаїв культури.

Прибавка врожаю під дією досліджуваних препаратів відбувається за рахунок збільшення потужності асиміляційного апарату гороху, збільшенні кількості репродуктивних органів на рослині, збільшенню маси 1000 насінин.